

**ВИНОТО Е ТРУД И ЛЮБОВ
ЗА ПОЗАРИТЕ, А ЗА ВСЯКА
НАЗДРАВИЦА - ИСТИНА**

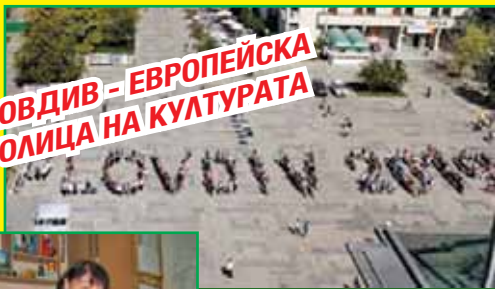
Кураж

Списание за социални права и интеграция • Година XXVIII • Брой 2 • февруари • 2019 г. • Цена 0.50 лв

РАБОТА

**ПЛОВДИВ - ЕВРОПЕЙСКА
СТОЛИЦА НА КУЛТУРАТА**

ПРАЗНИЦИ

БЛАГОТВОРИТЕЛНОСТ

АРТ-СЕДЯНКА

Акцент

3

**ПОКАЗВАМЕ С ДЕЛА,
ЧЕ РАВНИ СМЕ НА ДРУГИТЕ В СВЕТА**

4 - 5

ДОБРИТЕ ВЕСТИ ИДВАТ С КУРАЖ

6 - 15

Дописки от Исперих, Попово, Пловдив, Кубрат, Хитрино,
Ивайловград, Дупница, Долна баня, Кюстендил, София

Документи

20

СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА

16 - 23

АРТ СЕДЯНКА

24 - 34

Любопитно

35 - 39

ЗЛОБОДНЕВКА

Георги ДРАМБОЗОВ

КАМА СУТРА

**Нова поза! — ранно утро —
Кама сутра, Кама сутра...
Тя си пее, аз пък вия —
пустата дископатия!
(А и ТЕЛК-а не я признава...)**

ДЕСЕТКИ ОБЩИНИ СЕ ВКЛЮЧИХА В ИНФОРМАЦИОННИЯ ДЕН ПО СХЕМАТА „ПАТРОНАЖНА ГРИЖА“

Десетки общини се включиха в Информационния ден по схемата „Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания – Компонент 2“, който бе организиран от Управляващия орган на ОП „Развитие на човешките ресурси“ в София. При откриването на събитието заместник-министърът на труда и социалната политика Зорница Русинова заяви, че ОПРЧР разчита на партньорството с общините за развиване на успешна социално-здравна услуга.

„Патронажната грижа е част от дългосрочната политика на Министерството на труда и социалната политика за повече услуги в домашна и семейна среда, които да водят до превенция на деинституционализацията и надграждат грижата за възрастните и хората с увреждания“, коментира Русинова. Тя подчерта, че патронажната грижа ще надгради предлаганите услуги от Социалния патронаж и вече натрупания опит със схемите за лични и социални асистенти и домашни помощници.

По схемата ще бъде изградена мрежа от мобилни интегрирани здравно-социални услуги по домовете на възрастни и хора с увреждания. Нуждаещите се ще бъдат консултирани и ще им бъде оказвана и психологическа подкрепа. От услугата ще могат да се възползват възрастни хора над 65 г. с ограничения или в невъзможност за самообслужване, както и хора с увреждания и техните семейства. Интегрираните услуги ще се предоставят не по-малко от 12 месеца, а всяко лице ще може да получава здравно-социални услуги до 2 часа на ден. Очаква се схемата да обхване 17 000 възрастни и хора с увреждания, а по нея да кандидатстват 265 доставчици на социални услуги.

Общият бюджет на процедурата „Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания – Компонент 2“ е 45,7 млн. лева. Схемата е с продължителност до 2023 г. Зам.-министър Русинова изрази надежда предоставянето на услугата да стартира още през пролетта на 2019 г.

„Патронажната грижа ще ни послужи като тестов модел на новия Закон за социалните услуги, в който се регламентира т.нар. интегриран подход при предоставяне на междусекторни услуги“, подчерта зам.-министър Зорница Русинова. Тя припомни, че в него е предвидено да се създаде карта за планиране на социални услуги на национално ниво. Със закона за първи път се дефинира и възможност за предоставяне на социални услуги на общинско, областно и национално ниво. ■

30 ГОДИНИ СИБ

ОПИТ, АМБИЦИИ, ПЕРСПЕКТИВИ

ЮБИЛЕЙНАТА ГОДИНА ЗАПОЧНА - С КАКВО ЩЕ Я ЗАПОМНИМ?

Нека да са преди всичко делата ни в името на **РАВНОПРАВИЕ,**
ИНТЕГРАЦИЯ, ВСЕСТРАННА РЕАЛИЗАЦИЯ
НА ХОРАТА С УВРЕЖДАНЯ

Излезе вторият брой на социалния бюлетин ДОБРОТА, издание на РО на СИБ - Пловдив в чест на 30-годишния юбилей на Съюза на инвалидите в България. Една от статиите маркира най-важните моменти от съществуването на организацията, която е връстник на прехода, започнал през 1989 година. По традиция в бюлетина има и справочна информация. А в челото - отново стихотворение за новодошлата 2019 година и за неотишлите си проблеми на най-уязвимите граждани на България. Ето го и него:

**Милка
ГЪДЕВА**

Нова години, добре си дошла!
С нови надежди и дръзки дела!
С пълни трапези и светли лица,
с много дечица у дома!
Нека да вейт бури и хали,
нека се сипе сняг на парцали,
всичко да бъде бяло, красиво –
да няма и помен от миналото сиво!
Нека на всеки мечтите се сбъднат,
нека усмивки да греят навред,
нека да няма в душите ни злоба
и нека над нас да не тегне прокоба!

Нека да бъдем много добри!
Да се осъвременят пенсиите наши
и животът повече да не ни плаши,
да живеем в мир и покой
в определения ни пенсионерски строй!
Нова година - нов късмет!
Да ни посрещат навсякъде с питка и мед!
Да сме желани, обичани, весели,
да сме щастливи, а не обречени!
Да сме живи, да сме здрави,
да живеем в доброта!
Нова години, добре ни дошла!

ПОЛУЧЕНАТА НАГРАДА ПОРАЖДА СПОМЕНИ

Смиляна ЗАПРЯНОВА

Четири години след спечелената награда (кафе-машина) от РО на СИБ-Пловдив в абонаментната кампания на в-к „Марица“, ние отново спечелихме – бутилка червено вино и книгата на Евгений Тодоров „Запомнете Пловдив“. В нея авторът е събрал стари пловдивски истории, разказани от очевидци.

В началото на м. януари двегодишният Боян изтегли името на късметлиите сред стотиците абонати на медията. Традиционната томбола се прави в края на всяка абонаментна кампания сред многобройните читатели. Това е един добър подарък за нас точно в годината на културна столица 2019 за града ни. Членовете от общинската организация на седмичните си сбирки на-

Туристите не пропускат да си направят селфи с местния чешит Мильо, разположен на пейка на главната улица

ред с прочита на в-к „Марица“ ще се запознават и с описаното в книгата. Голяма част от тях (над 60 години) ще си припомнят частичка от своя живот, а по-младите ще открият своите корени. Приложения снимков материал показва старите улици, махалите, дюкяните и къщите на дедите ни, които вече ги няма. Ще се върнат към времето, когато Мильо шествах по Главната и по която се движиха първите тролеи, а на Джумаята милиционерът регулираше движението на вече „ретро“ колите и каруците, както и градинката пред „Тримона“ и т..н.

ЕХ, ВРЕМЕ!

КЪДЕ СИ МЛАДОСТ? ... ■

Ангел НИКОЛОВ

ИСПЕРИХ

В дните преди Коледа едно дете получи шанса да види с очите си света, който го заобикаля.

Митко Василев Стоилов е ученик в I клас в ОУ „Никола Й. Вапцаров“ в с. Вазово, община Исперих. По време на часовете неговата класна ръководителка г-жа Нуртен Мюзекяр забелязва, че детето има проблем със зрението. Споделя на директора и

заедно със свои колеги водят момчето на преглед, на който се установява, че има катаракта на двете очи и за да се възстанови зрението му, макар и частично, се нуждае от спешна операция. Учителите незабавно стартират кампания „Зов за помощ“, тъй като сумата, необходима за операцията, е непосилна за майката на Митко. На дарителската кампания се отзовават много граждани от общината – персонала и учениците от всички училища, кмета на Общината – г-н Бейсим Руфад, служители от администрацията и общински съветници. Така в навечерието на Коледа сумата е събрана и Митко е успешно опериран. Неговото коледно чудо се случва! И го случват неговите благодетели – водени от добротата и от желанието да бъдат полезни, водени от обща цел – да дарят шанс за по-добър живот на едно дете, което тепърва ще опознава многоликостта на живота.

В своето благодарствено писмо директорът на училището г-н Николай Нанев призова всички благодетели никога да не губят своята вяра в доброто и да продължават да я предават на околните, за да се случват в живота ни реални чудеса. ■

ПОПОВО

Екатерина ХРИСТОВА

От първия работен ден на новата година четирима младежи от Попово са назначени на работа в структурата на общинската администрация. Това става факт благодарение на реализирането на проект по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“. По нея община Попово осигурява работа на общо 30 безработни лица с трайни ►

- увреждания. През месец ноември своите договори получиха 25 от тях, назначени на длъжност „Изпълнител” за срок от 24 месеца. За същия период и на същата позиция, считано от 1 януари, своите трудови договори получиха и четирима младежи до 29-годишна възраст, които ще работят по Проект „Обучения и заетост на младите хора”. Трима от тях са разпределени в общинска администрация – Попово, а един – в кметството в село Садина. Сключените договори с младежите са за 5-дневна работна седмица при 8-часов работен ден. Официално те им бяха връчени от кмета на община Попово – Людмил Веселинов в първия им работен ден. Средствата, необходими за работна заплата и осигуровки, са от община Попово и след извършвани проверки се възстановяват от Оперативната програма. Община Попово е сключила договор с Агенцията по заетостта за наемането на лицата, по който ще усвои 58 565 лв. за срока на договора. ■

ПЛОВДИВ

У След отбелязването на Международния ден на хората с увреждания, организирано от УС на РО на СИБ - Пловдив и участието в него на представители от организациите и дружествата от гр. Сопот, с. Калояново, с. Ръжево Конаре, с. Градина и с. Дълбок извор, годината бе закрыта с коледно-новогодишно парти. Този път организатори бяха УС на Общинската организация в града с Председател г-жа Харутюнян. Към присъстващите – над 70 човека –

бяха отправени от нея сърдечни пожелания за здраве и благоденствие през Новата 2019 г.

Още в първите й дни спонсори предоставиха помощи за членовете на организацията – 252 бутилки олио, 206 бр. хранителни продукти (леща, фасул, макаронени изделия) и 1000 л. прясно мляко.

Със собствени финансови средства общинската организация на СИБ закупи допълнително още хранителни стоки на стойност ►

Смиляна ЗАПРЯНОВА

ПЛОВДИВ

100,00 лв., за да окомплектова по два продукта на членовете си.

За добър старт на 2019 г. чрез телефонни обаждания пакети получиха още 400 съюзни членове. Всеки от тях или чрез техният представител изказваха благодарността си за отново проявеното внимание, за което има принос ръководството и лично председателката Анахид Харутян.

Това е част от мероприятията за отбелязване на 30-годишния юби-

лей на СИБ, които ръководството е приело в програмата си в раздела „Социална насоченост в полза на хората с увреждания“.

Светломир КИРОВ

КУБРАТ

Стартира третата благотворителна кампания «КООП = СООР» Да изградим по-добър свят СЕГА», организирана от Централния кооперативен съюз /ЦКС/. В нея активно се включи и Потребителна кооперация „Наркооп“ в Кубрат с председател Искра Антонова. Целта е популяризиране на кооперативните принципи и ценности чрез нагледното им прилагане в живота от българските потребителни кооперации. С решение на УС на ЦКС Центърът за специална образователна подкрепа в град Кубрат бе определен за една от дарените организации на нуждаещи се деца и възрастни хора. Децата от Центъра получиха дарение в раз-

мер на 2 200 лева за над 1 тон и половина основни хранителни продукти, с марката „КООП“. Освен това бяха раздадени и индивидуални подаръци за всяко дете на коледното им парти, както и други сладки лакомства.

ПК „Наркооп“ организира и други благотворителни инициативи. Тя дари с празнични пакети децата в неравностойно положение от цялата

- община, деца от целодневните детски градини и училищата от община Кубрат и над 60 деца - най-малки членове на кооперацията. Дарения от сладкарски и хлебни произведения, както и парични помощи получиха още ветераните от войните при Военен клуб - Кубрат, децата от хандбален клуб "Кубрат" - спортни екипи, SOS - детски селища и за Българската Коледа, под патронажа на президента на Република България.

ИЛИАН ТОДОРОВ ПОЛУЧИ ПРИЗНАНИЕ ЗА СОЦИАЛНАТА СИ ПОЛИТИКА

Областна администрация на Софийска област спечели конкурса за добри практики през 2018 година на Института по публична администрация към Министерски съвет в категория „Социална отговорност“.

Отличието се връчва на областния управител Илиан Тодоров за социалната му политика по отношение на децата и пенсионерите в Софийска област.

По инициатива на Тодоров във вилата на областна администрация в курорта „Боровец“ почиват абсолютно безплатно ученици - отличници от областта, социално слаби деца, пенсионери. През 2018 г. на вилата в „Боровец“ са почивали над 200 ученици и пенсионери от общините на областта.

ХИТРИНО

Салим САЛИХ

И тази година на 6 януари (неделя) пенсионери и хора с увреждания в Хитрино отпразнуваха подобаващо Йордановден. Православната църква в този ден ознаменува кръщението на Исус Христос от Йоан Кръстител в р. Йордан. В тържествата взеха участие и мюсюлмани не само от Хитрино, но и от другите населени места. Поверието, че ако на Йордановден реките замръзнат, годината ще бъде добра и плодovitа, зарадва участниците, които се отзоваха на поканата на Общинската организация на СИБ в Хитрино и уважиха празника.

ИСПЕРИХ

Ангел НИКОЛОВ

И през 2019 г. община Исперих ще продължи да предоставя социалната услуга „Топъл обяд“ за хора в затруднено материално положение. От услугата се възползват 140 потребители, които ежедневно, от понеделник до петък, получават безплатна храна - топла супа, основно ястие и хляб. Храната се приготвя в Домашния социален патронаж. Управителят на услугата – Айлян Халиибриям, сподели, че при реализирани икономии предоставят на хората и десерт, а това се случва почти всеки ден. Право да получават безплатен обяд имат хора с доказана липса на доходи, с минимални пенсии, както и лица с ТЕЛК решения.

Услугата „Топъл обяд“ се финансира от Фонд за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица по Оперативна програма на стойност 304 490, 77 лв. ■

На 01.02.2019г. бе организирана церемония по официалното откриване на Център за работа с деца на улицата в община Исперих. Гост на събитието бе Директорът на Регионална дирекция „Социално подпомагане“ - Разград г-жа Татяна Костова, с чието съдействие бе реализирана идеята за социалната услуга.

Новоразкритият Център е шестата социална услуга, която става част от Комплекса за социални услуги за деца и семейства „Лудогорие“. Капацитетът му е за 20 деца на възраст от 6 до 18 години, с които ще работят двама педагози, социален работник, арттерапевт, психолог и логопед. Към КСУДС „Лудогорие“ функционират и два Центъра за настаняване от семеен тип за деца без увреждания, Дневен център за деца с увреждания, Център за

обществена подкрепа, Преходно жилище. От ръководството на Комплекса уточниха, че около 140 са потребителите, които ползват социалните услуги и за тях се грижи персонал от 56 души.

„Всичко това е факт благодарение на волята, енергията и ентузиазма на работещите в комплекса, както и на добрите междуинституционални взаимоотношения, които

► поддържа община Исперих с представителите на Министерството на труда и социалната политика“ - бе казано в обръщението на кмета на община Исперих г-н Бейсим Руфад. Г-жа Костова отправи своите поздравления към общината и ръководството на Комплекса за

усилията, които полагат, за да направят живота на нуждаещите се по-лек.

А на всички ангажирани със социалната работа пожела здраве и всеотдайност в благородната професия и нелеката задача да помагат на хора в риск. ■

ИВАЙЛОВГРАД

През януари в Ивайловград се проведе среща на хората с увреждания от общината със специалисти от Дирекцията за социално подпомагане, за да се разяснят новоприетите закони и други нормативни документи, в сила от началото на тази година.

Срещата бе открита и ръководена от председателя на УС на СИБ в Ивайловград Иван Иванов.

На въпросите, които вълнуват хората с увреждания, отговаряха Елена Стефанова – директор на ДСП, Венелина Йорданова – главен специалист в ДСП, Сийка Терзиева – специалист в ДСП, Диана Кахчиева – също специалист в ДСП. Гости на срещата бяха Таня Митрева – директор на общинско предприятие „Социални услуги“ и Кязим Салим – главен специалист по социални дейности в община Маджарово.

Кратко резюме на новия за-

Иван ИВАНОВ

кон за хората с увреждания направи Иван Иванов. Г-жа Стефанова разясни закона за личната помощ, г-жа Терзиева говори по въпросите за финансовото подпомагане, г-жа Йорданова и г-жа Кахчиева отговориха на въпросите от страна на присъстващите, а г-жа Митрева представи дейността на ОП „Социални услуги“ – по какви програми работи, колко хора са включени в социалния патронаж, как и къде работи центърът за почасови услуги в домашна среда, къде се подават документи за включване в тези услуги и пр.

На всички въпроси специалистите отговориха изчерпателно.

Срещата приключи с уговорката да се проведе такава и в началото на април, когато ще са приети правилниците за прилагане на законите, новите наредби и подзаконов актове. ■

БАБИНДЕН

ИСПЕРИХ

По подобаващ начин членовете на клуба на СИБ „Вяра“ в Исперих отбелязаха по стар стил Бабинден и празника на родилната помощ. На срещата присъстваха 35 членове на клуба, които и този път се веселиха с голямо удоволствие. Припомнени бяха традициите за честването на Бабинден. Беше изтъкнато, че този ден е празник и за акушерките и лекарите – гинеколози, които всеотдайно участват при раждането на децата. Прочетено бе и стихотворението „Дарител на надежди“ за един от дългогодишните лекари – вече покойният д-р Иван Колев, който има голям принос за развитието на Акушери – гинекологичното отделение в МБАЛ – Исперих. Показано бе израждането на бебе, което предизвика много смях при вида на родилката – баба. Председателят на пенсионерския клуб „Вяра“ – Веселин Добрев поздрави жените с Бабинден. Най-

Ангел НИКОЛОВ

възрастната баба Тодорка Иванова, която на 20 март ще навърши 93 години, пожела на всички дълголетие и оптимизъм и никога да не падат духом. Някои от бабите споделиха със задоволство, че вече са прабаби.

На празника рожден ден имаше Кядим Мурад, който почерпи с бонбони. За доброто настроение се грижеше Росен Петров, който беше подготвил хубава музика. Имаше много вицове, хора и танци, които създадоха добро настроение на хората с увреждания.

ХИТРИНО

Бабинден и тази година в Хитрино бе отбелязан зрелищно – с много настроение, песни, танци и забава. Огромна заслуга за страхотните празнични емоции имат дамите-баби от ОО на СИБ, които не спряха да веселят познати и непознати по улицата до механа лятна градина „Марека“. Въпреки напредналата възраст на някои

Салим САЛИХ

от „бабите“ от Хитрино, Каменяк, Тимарево, Тервел, Сли-

► вак и Близнаци, те показаха умения от младостта, а веселото настроение беше до края на празненството, благодарение и на Иван Ганчев – учител

по музика от Шумен, който с йониката си изпълни всички желания на участниците в празника. ■

Ники СПАСОВА

На събитието бяха акушерка и 26 жени от организацията на СИБ. Председателката, като най-млада майка, поля на акушерката за измиването на ръцете, а сапуна и сапуниерата

ДУПНИЦА

останаха подарък за нея. За всяка присъстваща БАБА имаше подарък - кърпи, търлички, забрадки, престилки. Бе разиграна и томбола. След това започна и веселата част с почерпката. ■

ДОЛНА БАНЯ

Началото на празника поставиха жените от пенсионерския клуб «Надежда» с председател Атанаска Лазарова, която поздрави бабите и най-вече прабабите Йорданка Генева и Милка Стоилова. Празникът продължи и в клуба на Сдружението на хората с увреждания «Венетица» с председател инж. Светла Стоименова - и тук поливах на баби и прабаби - Иванка Панайотова, Мария Кьосева и Димитринка Янинска.

През миналата година са се родили 54 малки долнобанчета - съобщи на традиционното тържество председателката на общинския съвет Лиляна Драганова. Лекарите, медицински сестри и здравни

Любомир КУЗЕВ

ДОЛНА БАНЯ

работници, както и майки и баби бяха закичени с китка за здраве. И тук, както повелява традицията, бе изпълнен ритуала «Поливане» - първо на здравните работници, след което и на бабите. С цветя, подаръци, поздравителни адреси и специален плакет от името на общината бяха наградени първото и последното родено бебе за миналата година от името на кмета на община Долна баня Владимир Джамбазов и председателката на Общинския съвет Лиляна Драганова.

След официалната част по традиция майки, баби, снахи и свекърви си спретнаха вълнуващо състезание по завиване на бебе, поставяне на памперс и обличане, като победител в надпреварата стана Татяна Дренкарска. Тържеството продължи с празнична почерпка и пожелания за много здраве, радост, щастие и повече бебета през настоящата година. ■

Виолета АТАНАСОВА

Бабите се увеличават, акушерките намаляват! Тази очевидна за всички и много тревожна констатация бе акцент и в празненството, организирано от кюстендилската ОО на СИБ. И въпреки всичко Денят на бабите бе изпълнен с много усмивки, а в центъра му беше традиционният ритуал. Облечена в кюстендилска народна носия, Лалка Цонева, в ролята си на баба-акушерка благослови всички да се радват много години на своите деца, внуци и правнуци. ■

КЮСТЕНДИЛ

СОФИЯ

Въпреки мразовитите януарски дни дружество „Райна Княгиня“ в кв. Орландовци към столичната РО на СИБ „Св. София“ се събраха, за да отбележат Бабинден, също и всички именници и рожденици за този период. А те са много! Красимира Динкова, председател на дружеството, поздрави всички и

Красимира ДИНКОВА

им благодари за богатата трапеза, която подготвиха. Осигурена бе, разбира се, от ръководството и торта по случай рождения ден на дружеството, който бе на 22 януари.

По този повод ни беше предоставена залата на читлище „Райна княгиня“ и бяхме уважени от кме- ▶

та на район „Сердика“ инж. Тодор Кръстев с поздравление и хубава торта. Уважи ни и г-жа Райна Сотирова - представител на район Сердика. Тя поздрави всички

поотделно и благодари за топлото посрещане.

Всички се почерпихме за рождения ден на дружеството, за хубавите празници, които вече минаха, веселихме се и благодарихме затова, че имаме такива поводи. Това ни помага да забравяме трудностите, които се много в нашия живот. Пожелахме си здраве и силен дух, особено през тази юбилейна за нашия съюз година!

**КМЕТЪТ НА ПЛОВДИВ ИВАН ТОТЕВ НАГРАДИ
ДОБРОВОЛЦИТЕ ЗА ОТКРИВАНЕТО НА
“ПЛОВДИВ -
ЕВРОПЕЙСКА СТОЛИЦА НА КУЛТУРАТА”**

**Сред тях са и
членове на ОО на
СИБ с председател
Анахид Харутюнян**

**Напомняме, че само за Второто тримесечие на 2019 г.,
или за месеците от април до края на годината,
срокът за абониране за сп. КУРАЖ е от 1 до 15 март 2019 г.**

ФИНАНСОВА ПОДКРЕПА СЪГЛАСНО НОВИЯ ЗАКОН ЗА ХОРАТА С УВРЕЖДЕНИЯ

Обн., ДВ, бр. 105 от 18.12.2018 г., в сила от 1.01.2019 г.

...Финансова подкрепа

Хората с трайни увреждания, съгласно индивидуалната оценка на потребностите им, имат право на:

1. финансова подкрепа за покупка на лично моторно превозно средство;
2. финансова подкрепа за приспособяване на жилище;
3. финансова подкрепа за балнеолечение и/или рехабилитационни услуги;
4. финансова подкрепа наем на общинско жилище;
5. месечна финансова подкрепа.

(3) Хората с увреждания имат право да ползват социални услуги, лична помощ или друг вид подкрепа, съгласно потребностите, определени в индивидуалната им оценка по чл. 20, при условия и по ред, определени със закон.

Целевите помощи се предоставят за:

1. осигуряване на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия по утвърдени стандарти за качество;
2. покупка на лично моторно превозно средство;
3. приспособяване на жилище;
4. балнеолечение и/или рехабилитационни услуги;
5. наем на общинско жилище

Съгласно ЗХУ няма да се предоставя целева помощ за придружители на трудноподвижни лица; на лица с увредено зрение; с интелектуални затруднения и с психически разстройства; интерпретатори-придружители на лица със слепо-глухота и преводачи на лица с увреден слух. **Това означава, че СИБ няма да предоставя целева помощ за трудноподвижни лица над 90 % ТНР с чужда помощ (отпада помощта по стария чл. 53 от ППЗИХУ).**

ЦЕЛЕВИ ПОМОЩИ

1. Хората с увреждания с установена потребност от помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия, посочени в списъците, получават **целева помощ за изработване, покупка и/или ремонт с изключение на медицинските изделия**, които се заплащат напълно или частично от Националната здравноосигурителна каса.

2. Хората с трайни увреждания, чието придвижване е затруднено, имат **право на целева помощ за покупка на лично моторно превозно средство** до четирикратния размер от линията на бедност (ЛБ) за съответната година, т.е 4 x 348 лв = 1392 лв, ако средномесечният

- доход на член от семейството за последните 12 месеца е равен или по-нисък от ЛБ (за 2019 г. – 348 лв). Те трябва да отговарят и на следните допълнителни условия: а) имат определена от ТЕЛК (НЕЛК) над 90 на сто вид и степен на увреждане или трайно намалена работоспособност, и б) са работещи или учащи.

3. Хората с над 90 на сто степен на трайно нам. работоспособност или вид и степен на увреждане и децата с определени вид и степен на увреждане, които се придвижват с инвалидна количка, имат право на **целева помощ** до двукратния размер от ЛБ за съответната година **за преустройство на жилище**, т.е $2 \times 348 \text{ лв} = 696 \text{ лв.}$, ако средномесечният доход на член от семейството за последните 12 месеца е равен или по-нисък от ЛБ (за 2019 г. – 348 лв).

4. Хората с над 90 на сто нам. работоспособност, децата с трайни увреждания и военноинвалидите имат право на **целева помощ**, която се предоставя веднъж годишно при наличие на медицинско предписание от лекар специалист **за необходимостта от провеждане на балнеолечение и/или рехабилитационни услуги, съобразно конкретните им нужди**. Помощта е в размер до 80 на сто от ЛБ ($0,80 \times 348 = 278,40 \text{ лв}$), но не повече от действително направения разход, съгласно представените документи. Лицата с определена потребност от чужда помощ имат право на помощта за покриване на разходите за един придружител при същите условия и размер.

5. Право на **целева помощ наем на общинско жилище** имат хора с трайни увреждания, ако са самотни или са самотни родители с дете с трайни увреждания и договорът за наем е сключен с тях, както и ако са поставени под пълно запрещение и договорите за наем са сключени с техните законни представители. Помощта е в размер на нормативно определения наем по реда на Закона за общинската собственост и се превежда от дирекции "СП" след представяне на разходооправдателен документ от съответната община. ■

ЗАМ. МИНИСТЪР НА МТСП ЗОРНИЦА РУСИНОВА :

САМОСТОЯТЕЛНАТА ТРУДОВА ЗАЕТОСТ НА ХОРАТА С УВРЕЖДАНИЯ Е ПЪТЯТ, ПО КОЙТО ТРЯБВА ДА ВЪРВИМ

Самостоятелната трудова заетост на хората с увреждания е пътят, по който трябва да вървим, за да ги интегрираме на пазара на труда. Това заяви заместник-министърът на труда и социалната политика Зорница Русинова при откриването на заключителната конференция по проект „Транснационално сътрудничество за подкрепена заетост и виртуален пазар на труда за хора с увреждания“, финансиран със средства от Опе- ►

САМОСТОЯТЕЛНАТА ТРУДОВА ЗАЕТОСТ...

ративна програма „Развитие на човешките ресурси“. Тя цитира данни, според които едва 15% от хората с увреждания работят.

Проектът се изпълнява от сдружение Балкански институт по труда и социалната политика и е на стойност близо 200 000 лева. Основната цел на проекта е в България да бъде въведена оценка на професионалната пригодност на хората с увреждания и да бъде създадена иновативна платформа за синергия на търсенето и предлагането на работа за хора с увреждания. Платформата ще съдържа централизирана база данни и ще разработи инструмент за търсене на подкрепена заетост. „Надеждата ни е да докажем, че човекът с увреждане е добър работник – това е скритата ни цел“, коментира Иван Нейков, директор на Балканския институт по труда и социалната политика.

Зам.-министър Зорница Русинова уточни, че за 2019 г. е осигурен допълнителен ресурс от 15 млн. лева по процедурата „Транснационални и дунавски партньорства за заетост и растеж“ на ОПРЧР. Тя припомни, че до 21 януари 2019 г. бе отворена за кандидатстване и операцията „Социално включване в общността“. С проектите си неправителствените организации имат възможност да създадат интегрирани услуги, които да водят до заетост за хора с увреждания или хора от рискови групи.

Русинова припомни, че през изминалата година са написани три изцяло нови закона от Министерството на труда и социалната политика – Закон за хората с увреждания, Закон за предприятията на социалната и солидарна икономика и Закон за социалните услуги. И с трите закона се цели трудовата интеграция на хората с увреждания на пазара на труда. Със Закона за предприятията на социалната и солидарна икономика за първи път ясно се регламентират възможностите за подкрепа и подпомагане на социалното предприемачество. Законът за хората с увреждания от своя страна има много по-силен акцент върху заетостта на хората с увреждания, като крайната цел е социалната интеграция на хората с увреждания, припомни зам.-министърът. Със Закона за социалните услуги човекът с увреждане се овластява и подкрепя, така че да се чувства пълноценен в обществото. С проекта се създава изцяло нова философия на организиране, финансиране и планиране на дейностите в социалните услуги, както и гарантиране на тяхното качество.

НЕЩО ЗА ИНТЕГРАЦИЯТА...

Милка СТЕФАНОВА

Преди промените в града ни имаше общежитие и училище за деца без родители, повечето със заболявания. Базата и условията за живот на обитателите бяха стабилни и доста добри. Но след 1989 г. се влошиха. И започнаха съответните служби да мислят как да подобрят живота на тези нежелани от родителите си деца.

Почти в центъра на града една от къщите беше преустроена в Защитено жилище, в което живеят десет момичета.

Под умелото ръководство на възпитателките те пазаруват, учат се да готвят, да консервират, посещават заедно концерти и интересни места в региона и страната. Помагат на продавачките от пазара, радават се на всеки допълнително спечелен лев, купуват си нови дрешки...

С момичетата сме в приятелски отношения – почерпвам ги с нещо за Коледа, а от тях пазя рисунки, коледно венче, кукла от цветни конци, парцалчета и копчета. Защото според възможностите им ги занимават и с приложно изкуство.

До закрития пазар има магазинче за фуражи. Едно

момче със саката ръка от много години редовно помага на магазинера при товарене и разтоварване на стоката. Постепенно то замени дрипите, с които преди години ходеше, с чисти и здрави дрехи. Видях го есенес с пораснало самочувствие да си купува кафе от уличен автомат... Друго гледам през лятото - постоянно се люлее на люлките пред един жилищен блок. Не му омръзва! Спи, където свърне, неизмито и отхвърлено от обществото...

Като говоря за съдбите на няколко младежи с увреждания правя и извода: подаянията и помощите не решават проблема им. Интеграцията е личен проблем, изисква активно участие на индивида за устройване на живота, за участие в обществения живот. НАСИЛА ИНТЕГРАЦИЯ НЕ ЩЕ БЪДЕ ПОСТИГНАТА! ■

изборът е личен..

Работещ или просещ -

ДОКУМЕНТИ

ЕВРОПЕЙСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ(ЕИСК) КОНВЕНЦИЯ ЗА ПРАВАТА НА ХОРАТА С УВРЕЖДЕНИЯ НА ООН СТРАТЕГИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ЗА ХОРАТА С УВРЕЖДЕНИЯ

ПУБЛИКУВАМЕ СТАНОВИЩЕ НА СЕКЦИЯ „ЗАЕТОСТ, СОЦИАЛНИ ВЪПРОСИ И ГРАЖДАНСТВО“

Заклучителни бележки на Комитета на ООН към Европейския съюз за правата на хората с увреждания. Нова стратегия за хората с увреждания в Европейския съюз

Докладчик: ЯНИС ВАРДАКАСТАНИС

ДОКЛАДЪТ БЕ ПРЕДСТАВЕН В СОФИЯ ПРЕЗ АПРИЛ 2018 Г. НА
КОНФЕРЕНЦИЯ, ОРГАНИЗИРАНА ОТ ЕИСК

1. Заклучения и препоръки

1.1 Ратифицирането на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (КПХУ на ООН) от Европейския съюз е ключов етап за правата на хората с увреждания в ЕС и в неговите държави Членки. Прегледът на ЕС, извършен от Комитета на ООН за правата на хората с увреждания през 2015 г., отбелязва края на първия период на прилагане на КПХУ. В Заклучителните си наблюдения (ЗН) Комитетът по КПХУ на ООН изисква от институциите на ЕС да спазват задълженията си да организират и координират прилагането на КПХУ на ООН в съответствие със заключителните наблюдения. В тях отново беше потвърдено, че при изготвянето на политиките на ЕС във връзка с уврежданията, се налага коренна промяна в начина, по който политиките се разработваха досега. На практика досега ЕС не е извършил истинско адаптиране към новата промяна, налагана от КПХУ на ООН, на начина, по който изготвя политики.

1.2 ЕИСК настоятелно призовава всички институции на ЕС незабавно да включат ЗН в съществуващото и бъдещото законодателство на ЕС и при изготвянето на политиките. Той призовава и Европейската комисия (ЕК) да докладва на Комитета на ООН за правата на хората с увреждания до есента на 2016 г.

1.3 ЕИСК счита, че КПХУ на ООН и ЗН на Комитета са уникална възможност за ЕК да представи цялостна стратегия на ЕС относно правата на хората с увреждания. Заклучителните наблюдения на Комитета създава импулс, който би трябвало да се използва от институциите на ЕС и който би трябвало да доведе до систематичното включване на правата

- на хората с увреждания в законодателството, политиките и програмите на ЕС.

1.4 ЕИСК подчертава, че за да включи аспектите, свързани с правата на хората с увреждания, ЕК трябва да пристъпи към всеобхватно и цялостно проучване на всички законодателни актове, политики и програми, за да осигури пълното им хармонизиране с разпоредбите на КПХУ на ООН и да ангажира активно в този процес представителните организации на хората с увреждания. Този процес трябва да бъде придружен от анализ на пропуските, с цел оценяване на разминаванията между действащото законодателство, изготвянето на политиките, включването на правата на хората с увреждания и КПХУ на ООН. Проучването и анализът на пропуските трябва да бъдат изрично включени в преразгледаната Европейска стратегия за хората с увреждания.

1.5 ЕИСК припомня на ЕК задължението ѝ да пристъпи незабавно към преразглеждане и осъвременяване на декларацията за компетентност и списъка от инструменти към нея. Комисията би трябвало да по-

1.6 ЕИСК констатира, че прегледът на ЕС, извършен от Комитета за правата на хората с увреждания, беше извършен в средата на програмния период 2014—2020 г., и признава, че ЕС среща трудности да включи новата програма за правата на хората с увреждания, основаваща се на заключителните наблюдения, в средносрочния преглед на стратегиите, политиките, програмите и инструментите за финансиране. Въпреки това той препоръчва ЕК да положи максимални усилия за интегриране и включване на заключителните наблюдения в процеса на преглед и да отпусне необходимите средства за изпълнението на задълженията съгласно КПХУ на ООН.

1.7 КПХУ на ООН предвижда изрично представителните организации на хората с увреждания (ОХУ) да бъдат консултирани и включени в процеса на прилагане и мониторинг на КПХУ. ЕИСК призовава ЕК да води истински и значим структуриран диалог с Европейското движение на хората с увреждания (съгласно членове 4.3 и 33.3). Освен това ЕК би трябвало да създаде програма за изграждане на капацитет за организациите на хората с увреждания, за да могат те да изпълняват своите основни функции.

1.8 ЕИСК счита, че за изпълнението на КПХУ на ООН е от ключово значение институциите на ЕС да си сътрудничат и партнират. Поради това препоръчва създаването на механизъм за междуинституционална координация, който да благоприятства бързото и безпрепятствено прилагане на заключителните наблюдения и КПХУ на ООН, включително консултациите и участието на ОХУ.

1.9 В Заключителните наблюдения се създава изискването за преразглеждане и преработване на Европейската стратегия за хората с увреждания. Поради тази причина ЕИСК призовава ЕК да направи равно-

►

► ПУБЛИКУВАМЕ СТАНОВИЩЕ НА СЕКЦИЯ

„ЗАЕТОСТ, СОЦИАЛНИ ВЪПРОСИ И ГРАЖДАНСТВО“

сметка на развитието в областта на правата на хората с увреждания и да разшири обхвата на европейската стратегия за хората с увреждания чрез включването в нея на по-голям брой области на действие и чрез обвързването ѝ с преглед и преразглеждане на политиките, програмите и инструментите за финансиране (например „Европа 2020“, стратегията за равенство между половете, стратегията за правата на децата, ангажиментите на ЕС за външните действия), с ясен график за изпълнение, бюджет и специфични и конкретни цели и показатели.

1.10 ЕС е поел ангажимент за пълното осъществяване на целите за устойчиво развитие, които се съдържат в Програмата на ООН за устойчиво развитие до 2030 г., и трябва да гарантира, че заключителните наблюдения и разпоредбите на Конвенцията се отчитат от ЕС както във вътрешен, така и във външен план. Поради това ЕИСК настоятелно препоръчва на ЕК да включи изпълнението на програмата до 2030 г. в преразгледаната Европейска стратегия за хората с увреждания чрез създаване на европейски цели и действия за постигането на всички цели на устойчивото развитие в ЕС и за хората с увреждания.

1.11 ЕИСК изразява категоричното си убеждение, че ЕС би трябвало да забрани с финансиране от ЕС да се създават специализирани заведения (институционализация) или да се продължава функционирането им. ЕИСК изцяло подкрепя използването на финансиране от ЕС за създаването на базирани в общността услуги за хората с увреждания, за да могат те да живеят самостоятелно в своите общности. Поставянето на хората с увреждания в специализирано заведение е нарушение на техните права и ЕИСК настоятелно призовава ЕК да насърчава по-систематично и ефективно деинституционализацията в конкретните политики, програми и инструменти за финансиране.

1.12 ЕИСК призовава ЕК да пристъпи незабавно към ратифицирането на факултативния протокол към КПХУ на ООН, Маракешкия договор и Истанбулската конвенция на Съвета на Европа.

1.13 ЕИСК настоятелно призовава ЕК да създаде звена за контакт във всички ГД на ЕК, агенции и органи, да включва изцяло в процеса на изготвяне на политиките ОХУ, за да се създадат хоризонтални и вертикални структури, които да насърчават цялостното включване и интегриране на правата на хората с увреждания в законодателството, политиките и програмите на ЕС.

1.14 ЕИСК счита, че ЕК би трябвало да започне този процес в сътрудничество с други институции, агенции и органи на ЕС, за да подготви и разработи внимателно новата глобална стратегия относно правата на ►

- ▶ хората с увреждания за периода 2020—2030 г., която следва да бъде напълно интегрирана в социалните и макроикономическите стратегии (например стратегията „Европа 2020» и механизмите за нейното изпълнение), и предлага да бъде създадена работна група с участието на всички заинтересовани страни и организации на хората с увреждания за осъществяването и прилагането на тази инициатива. ЕИСК предлага ЕК да постави началото на прилагането на глобалната стратегия относно правата на хората с увреждания за периода 2020—2030 г. през 2021 г., по случай Европейската година на правата на хората с увреждания.

1.15 ЕИСК отбелязва положителните инициативи на ЕК в областта на достъпността, по-специално тристранното споразумение относно Директивата за достъпност на уебсайтовете на органите от публичния сектор и предложението на ЕК за Европейски акт за достъпността (ЕАД), и настоятелно призовава институциите на ЕС да завършат преговорите. Въпреки това ЕИСК изразява загриженост относно хоризонталната директива за равното третиране и призовава за разблокиране на преговорите и за вземане под внимание на заключителните наблюдения и

1.16 ЕИСК призовава всички институции на ЕС да гарантират, че мерките на строги икономии няма да засегнат способността на хората с увреждания да упражняват правата си, залегнали в КПХУ, и поради това приканва ЕК да създаде необходимите минимални равнища на социална закрила за постигането на тази цел, както и да зачита техните права на подходящ жизнен стандарт и социална закрила.

1.17 ЕИСК отправя искане към ЕК и Евростат да разработят статистически инструменти за измерване на въздействието на прилагането на КПХУ на ООН относно хората с увреждания на европейско и национално равнище. Освен това събирането на данни въз основа на подход към уврежданията, основан на правата на човека и дезагрегирани по вид увреждане, пол и възраст, ще окаже подожително въздействие върху разработването и прилагането на законодателството, политиките и програмите на ЕС.

1.18 ЕИСК признава, че ЕС има правомощия да допълни националните мерки, за да гарантира, че всички европейски граждани са равни пред закона, че не само не са лишени от правата си, но и могат да участват в европейските избори и във всички избори в целия ЕС при равнопоставени условия с другите. Поради това призовава Европейската комисия и по-конкретно на ГД „Правосъдие», да приемат програма, основаваща се на отворения метод на координация за улесняване на сближаването между държавите членки по отношение на принципа на равнопоставеност пред закона.

СЛЕДВА

«САМ ПО СЕБЕ СИ ЖИВОТЪТ НИЩО НЕ ОЗНАЧАВА, ЦЕНАТА ЗАВИСИ ОТ НЕГОВАТА УПОТРЕБА»

Представяме на вашето
внимание една дама,
която някои наричат
„чудачка“, други „душата
на компанията“, а трети –
просто „Дочка“

Галина ГАНОВА

Забавна, с интересен изказ и нестандартен подход към живота, Евдокия Марангозова става популярна личност във Враца още в годините преди демокрацията, когато работи като журналист в местния всекидневник „Зов“. Родом от село Белокопитово, Шуменско, преди 50 години тя идва в града под Околчица в пролетта на живота си, последвала сърцето и любовта... На въпроса ми кога е родена, отговори в типичния за нея стил: „В третата възраст съм, а щом прехвърлиш 65 години, вече няма значение на колко си точно, всеки ден е подарък от Бога...“ и побърза да смени темата: „Аз съм журналист, но не съм била на удобни местенца в професията. Не се оставях да ме носи течението, не се криех в сивата лагуна на журналистиката, а бях по спирките на Северозапада, на срещи с работниците в АЕЦ, замръквала съм в есенния дъжд с трудовите хора в Златията, но душата ми беше пълна от тези контакти и се радвам, че днес някои са забравили лицето, но помнят материалите ми“.

Професионалните ѝ изяви не се ограничават само в местния вестник, през годините тя пише и за сп. „Жената днес“ и в „Народна младеж“, има две златни писалки за публицистика, очерци и репортажи, а от 1993 до 2014 има издадени пет книги: „Жена сред смърчовите“ - еротични миниатюри, „Къде ношуват ветровете“ - лирика, „Добър ден, Любав“ - преведена на английски, „Подари ми спомен“ - лирика и „Съботен романс“ - разкази. Бъдещите ѝ творчески планове включват появата на още две книги - „Бяла приказка“ и „Под шапката на живота“, където основна тема ще е добротата, толкова дефицитна в днешно време, както смята самата Дочка. А тя има какво да каже на читателите си. Животът не винаги е бил добър с нея – преди доста години съпругът и се пре-

► селва в небесните полета, а тя продължава да се бори с ежедневието, окуражавана от сина си.

„Трудно живея... Инвалид съм първа група, имам сериозни проблеми с едното око, трудно ходя дори с бастунчето, преживях четири операции... и:

*По калдъръма на времето все още вървя
с изправените прости истини,
приятелите съвсем оредяват,
иллюзиите броят се на пръсти...*

«В ранното априлско утро на 1986 г., чернобилската авария ме завари в Кнежа, където ходех да пиша за бригадите. Помня, че се ужасих, като гледах как трактор изорава прегорели и пожълтели лехи с ранни зеленчуци... И след време ракът се обади. Все още се боря с него и съм жива. Преди опе-

рациите четох Библията – в себе си съм простила на всички за всичко и моля за прошка, ако съм обидила някого или съм била несправедлива към него. Няма смисъл човек да озлобява душата си. Искам вечер да заспивам спокойно... Като журналист бях почитена и отговорна, макар и неудобна».

И както казва Дочка, пенсиониран в тази професия няма, защото остава с теб до края. В този ред на мисли тя се моли на всевишния да й даде сили и време да изпълни още две важни за нея мисии: като председател на дружеството на журналистите във Враца се бори за ремонт на къщата на големия скулптор Андрей Николов, която е в плачевно състояние, а в личен план – да подготви и издаде двете книги.

„Моята любима максима е на Жан - Жак Русо, който казва, че „Сам по себе си животът нищо не означава, цената зависи от неговата употреба.“ Това ме вълнува - дали можах пълноценно да изживея живота и да бъда в полза не само на себе си, но и на другите...“; въодушевено завърши Евдокия Марангозова и пожела на читателите на „Кураж“ успешна 2019 година, късмет и оптимизъм. ■

ЕСЕННО-ЗИМЕН ПОЛЪХ ОТ ШУМЕН

Мария КОНСТАНТИНОВА

„Оттук започва България” – казват шуменци за своя град, който не беше оживен в първите дни на вече хладния ноември през миналата година. По улиците имаше малко хора - младите бяха на работа, а по-възрастните по домовете си, на топло...

Беше събота – третият ноемврийски ден. Край Общинския младежкия дом в Шумен цареше оживление. В 11 ч. започваше галаконцертът на лауреатите от XI-я конкурс за творчески изяви на хора с ментални увреждания “Неоткрити, красиви надежди” 2018-а - на Сдружение с нестопанска цел за хора с увреждания „Сияйна зора”. [За него имаше репортаж в бр. 11/2018 г.]

ЗАЩО ХОДИХ ДО ШУМЕН? За да стана част от зрителите на галаконцерта на лауреатите от XI-я конкурс на дневни центрове за хора с увреждания, защитени жилища и помощни училища от различни села и градове на страната. За да почувствам енергията, ентузиазма, желанието за изява на децата, младежите и по-възрастните, да се възхи-тя за пореден път на труда на социалните работници, рехабилитаторите, на доброволците.

ЗАД КУЛИСИТЕ - Ще ви разкажа за хората, които винаги остават незабележими, но без които дадена проява не би била възможна. Доброволците на „Сияйна зора”. Десетки са. Няма увреждания, от сърце помагат и се грижат за приятелите си с увреждания. На всяка проява на Сдружението предварително са разпределили ангажиментите си. Страхотният заряд, който носят в себе си организаторите и доброволците, зареждат с енергия и хората с увреждания, и всеки, който е до тях.

ЕКИПЪТ НА ДОБРОВОЛЦИТЕ

Много са – жени и мъже на различна възраст. Преди 10 години били петима. Сега са близо 50. Включват се в дейностите и помагат безрезервно на всяка проява. Правят всичко в залата или на терена и извън тях - носят и местят декори, микрофони, столове, маси, пейки, помагат на артистите или спортистите да се облекат, придружават ги до сцената, до старт-линията, и още, и още... „Те са доброволци в пълния смисъл на думата” - казва Даниел Стоянов, председател на Сдружението. Искаше ми се да се запозная с всички. Но, бяха ангажирани. Хванах в „крачка”, макар и за кратко, само трима от тях.

„ЗА ИСКРИЦАТА РАДОСТ“

Антон Ангелов

От Търговище е, на около 40 км от Шумен. Там живее и работи. Почти от създаването на Сдружението е в екипа на доброволците. Вече 10 години Антон е на всяка проява - културна, спортна или друга. Във вихъра си беше и на гала-концерта на 3 ноември м.г. Оправяше микрофоните, раз местваше, внасяше и изнасяше декорите, помагаше на артистите... Винаги се отзовава, за да окаже помощ, да съдейства.

В "Сияйна зора" го завел приятел. Допаднало му това, което прави организацията. Включил се в екипа (тогава само от няколко души). С желание, не липсвал и ентусиазъм, започнал да помага, въпреки че в началото не бил наясно какво точно трябва да прави. Дейности различни, прояви също. Но бързо се ориентирал.

Когато помагаш на хората с увреждания, когато даваш от себе си, в душата си чувстваш удовлетворение от свършената работа – сподели Антон. – В края на всеки конкурс, състезание или друга проява, се радваш, заедно с участниците на успеха им. Щастлив съм, че мога да допринеса за повишаване на самочувствието на моите приятели – хората с различни увреждания от различните градове и села, за искрицата радост, която грее в очите им, когато всичко завърши успешно. Така трябва да бъде. Затова съм доброволец.

Веселина Жекова

Не е родом от Шумен, но той е нейният град – в него израснала, учила, омъжила се, родила рожбата си. Възпитаничка е на Шуменския университет "Епископ Константин Преславски". Сега живее в китно селце в „малка спретната къщурка с две лехи отпред“, с много синигерчета и лястовички, при тишина и спокойствие. Един от първите й контакти като доброволец бил с младежите от Дома за хора с умствена изостаналост

„ЗА ИСКРИЦАТА...

в с. Лозево. Последвали и други контакти.

- Зареждащо е това, което хората с увреждания показват на мероприятие – каза Веселина.

- Енергията, която носят в себе си, се усеща и я предават на зрителите. Но им е нужна приятелски подадена ръка и положителни емоции.

Веселина допълни, че ще продължава да е доброволец, докато може. Последните й думи от краткия ни разговор прозвучаха като апел, като предизвикателство:

- Поводи винаги има. Сега, през зимата, подарете на човека с увреждане до вас едни вълнени ръкавички или шалче. Освен ръцете, ще стоплите и душата му.

Диана Иванова

-Диана, защо сте доброволец?

Сдружението ме привлече с каузата си - да могат хората с ментални, физически или сензорни увреждания да бъдат интегрирани в обществото, част от което са. Да не бъдат изолирани - отделно в домове, там някъде... Идеята е обществото да види, че хората с различни увреждания също притежават талант, както тези без увреждания. „Сияйна зора“ организира различни културни и спортни прояви, за да възроди творческите им способности. Така и едните, и другите ще са удовлетворени.

На Първия конкурс за творчески изяви на хората с ментални увреждания преди десет години, вече бях доброволец. Изумих се от изпълненията на сцената. Каква невероятна дарба носят в себе си тези артисти на различна възраст! С какви чисти сърца и големи души са! Горда съм, че съм със Сдружение „Сияйна зора“, че съм доброволец и че мога да помагам.

Е, това е. Докато пишех материала, се върнах към миговете, които изживяхминалатаесенвПриморскоивШумен.Някойщекаже–авторката е пристрастна. Не, не е. С репортажите ми за Сдружение „Сияйна зора“ изказвам уважението и възхищението си от организаторите, от малките и големите артисти с увреждания от различни градове и села в страната. ■

ВЪПРОСИ И ОТГОВОРИ

«НЯМА ГРАНИЦИ ЗА
ИЗКУСТВОТО И ЗА ВЪЗРАСТТА!»*Мария КОНСТАНТИНОВА*

Разговор с Даниел Стоянов, председателят на Сдружение „Сияйна зора“ Шумен. Въпреки големите си ангажименти той намери време да сподели накратко, специално за сп. „Кураж“, как организират и провеждат проявите с много участници и с многобройна публика.

- Господин Стоянов, как се посрещат от обществеността конкурсите, концертите, спортните прояви, организирани от Сдружението?

- Шумен е град, в който хората винаги се отзовават и ни помагат. Знаят за артистите ни, за изпълненията им. Запознати са и с желанието на хората ни да се изявят и в спорта. 10 години са свидетели на таланта им. Едно десетилетие правим гала концертите и залата винаги е препълнена.

- Имате ли изяви в страната ни?

- Желанието ни е да излезем извън пределите на България. Защото на практика това, което е като поведение в България, и това, което е в чужбина, е различно. Там има друго отношение към хората с увреждания, а те, от своя страна, са по-самостоятелни. Това видяхме със съпругата ми Денка Стоянова, консултант по социалните въпроси към Сдружението, когато бяхме в Белгия. Видяхме и как гражданите помагат на човек с увреждане, ако се налага - с усмивка, защото са приели като равен човека до себе си. За българите това е само мечта...

- Организирате и осъществявате различни мероприятия. Има ли достатъчно средства за това?

- За да осъществим дейностите си, проявите, хората от Сдружението „летим“, сами правим всичко. С членовете ни изработваме различни изделия, продаваме ги по различни поводи, за да си осигурим сред-

► «НЯМА ГРАНИЦИ ...»

ства. Имаме и дарители. Със събраните средства организираме и провеждаме проявите, творческите конкурси, концертите.

-Имате ли контакти с чуждестранни сродни организации?

- Все още нямаме, защото всичко пак опира до парите. На нас никой не ни помага, сами си помагаме.

- Какви състави и индивидуални изпълнители се включват в състезателната програма на творческите конкурси и извън нея?

- През годините са се включвали и са ни помагали състави на хора с различни увреждания, между които и с увреден слух. На последния конкурс в Приморско за три дена през сцената минаха около 600 артисти на различна възраст в различни жанрове, дошли от другия край на България. Няма граница за изкуството и за възрастта. Важно-то е желанието за изява, да покажат това, за което са положили неимоверен труд те и ръководителите им – трудотерапевтите, социалните работници, психолозите, рехабилитаторите ...

- На конкурса в Приморско беше показано доста високо ниво на изпълнение в почти всички жанрове. Как е постигнато?

- На първия конкурс нивото беше ниско. Но през годините конкурсът се разрасна и това, което видяхте в Приморско, беше наистина на високо ниво. Социалните работници работят много и дават всичко от себе си за хората си. Това говори добре за Сдружението, защото показва, че конкурсът е престижен и трябва да го има. Ние никога не сме „ухажвали“ някой дом или някоя институция. Каним за участие всеки, който желае. При журирането ни помагат външни хора, чиято оценка е реална. Председателят Николай Николов от дълги години е с нас и е част от нас.

- Кой и как финансира грандиозния гала-концерт на 3 ноември м.г.?

- Съдейства ни община Шумен. Проявата е по проект към Общински фонд „Култура“, изцяло финансиран от общината. За нас е постижение, тъй като, когато се говори за хора с увреждания, се отива към социалната сфера, а фонд „Култура“ обикновено финансира културни мероприятия. Важно е, че сме спечелили проект към Общински фонд „Култура“, защото това, което правят и показват хората с увреждания, вече може да се смята за културен продукт.

- Съпругата Ви Денка Стоянова, която е консултант, и Вие сте социални работници и сте кормилото на Сдружението. Хората с увреждания ви обичат и уважават. Как успявате да се справите с всичко?

- Само който няма контакт с хора с увреждания, не се държи както трябва с тях... Българите сме с добри сърца. Всеки може да помага толкова, колкото са възможностите му. Тогава няма да има хора, които да страдат...

- Господин Стоянов, благодаря Ви за този разговор! ■

ПЛОВДИВ ЕВРОПЕЙСКА СТОЛИЦА НА КУЛТУРАТА

Хиляди граждани от цялата страна станаха свидетели на церемонията за откриване на Пловдив — Европейска столица на културата 2019. И макар че както винаги впечатленията и оценките са разнородни, все пак това е наистина нещо изключително позитивно. И още нещо важно — съобщено бе, че над 1100 доброволци от града са били на сцената, за да изразят посланието „Заедно!“ — между тях са били и 20 души, членове на ОО на СИБ-Пловдив, ръководени от председателката Анахид Харутюнян. Всички те са въодушевени от оказаното им внимание от страна на организаторите и са безкрайно благодарни за истински европейския жест. Дано да е така през цялата година, че и по-нататък!

ПРЕЗ ТАЗИ ГОДИНА ВЕРОЯТНО МНОГО ГРУПИ ОТ НАШИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ ОТНОВО ЩЕ ИСКАТ ДА ПЪТЕШЕСТВАТ И ЩЕ ПОСВЕЩАВАТ ТЕЗИ ИНИЦИАТИВИ НА 30-ГОДИШНИЯ ЮБИЛЕЙ НА СИБ. ЕТО КАКВО МОЖЕ ДА СЕ ВИДИ, НАПРИМЕР В ПЛОВДИВ, ПРЕЗ ЦЯЛАТА ГОДИНА:

11 януари - 30 март 2019 г. - изложбата „ДИМ - истории на тютюна“, посветена на един от ключовите проекти в програмата „Тютюневият град“. Изложбата включва архиви, фотографии, видео, филми, литература и произведения на известни български автори, които изследват историята на Пловдив чрез връзката с тютюневата индустрия. Пловдивските тютюневи складове представляват жив възел от сюжети, които се заплитат и раздалечават. Ако ги проследим, те ще ни разкажат не само за вековната идентичност на града, но и за всички тясно вплетени в нея истории. Тютюнът е необичайна призма, през която жителите и гостите на Пловдив могат да погледнат под нов ъгъл големия разказ за мястото на Югоизточна Европа в света. Тази история е почти недоксната от клишетата, защото тютюнът е част от реалния, а не символен капитал на България...

ПЛОВДИВ ЕВРОПЕЙСКА СТОЛИЦА НА КУЛТУРАТА

ЯНУАРИ-ДЕКЕМВРИ
2019 г.

РЕГИОНАЛЕН
ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ
ПЛОВДИВ

„Музейко“ идва в Пловдив, за да представи едни от най-популярните открития от 19

и 20 век. Пътуваща изложба „Еврика!“ е експозиция на интерактивни модули, които ще бъдат разположени в Регионален исторически музей-Пловдив през цялата 2019 г. Изложбата пресъздава процеси на научни открития и някои от водещите научно-технически постижения. Посетителите ще имат възможност да научат как са създадени рентгенът, телефонът, морзовият апарат, както и изобретения като играчката пружина слинки, балонът с горещ въздух и задвижваните от човешка сила автомобили. Играейки, децата и техните родители ще научат интересни факти за модернизацията на света и ще преоткрият музея като място за забавление, което може да провокира любопитството и въображението.

СЛЕДВА

Месец и половина преди откриването на Европейската година на културата в Пловдив издателска къща „Марица“ подреди уникална изложба от снимки под надслов:

ПЛОВДИВ ПРЕЗ ГОДИНИТЕ

Паната са разположени до входа на Цар-Симеоновата градина с уникални и любопитни факти за най-успешните индустриалци, културни дейци, будители и спортисти – създателите на цели поколения успели пловдивчани. Сред тях са:

Националната търговска гимназия, където се е помещавала Пловдивската търговска индустриална камара, а през 1893 г. градът става домакин на Международното търговско и занаятчийско изложение, предшественик на Пловдивския панаир.

Драматичният театър, който първоначално е бил в северното подножие на „Данов хълм“ в Стария град.

Редакцията на в. „Марица“, която се е помещавала на „Таксим тепе“ в стара постройка, а през 1878 г. Христо Г. Данов започва издаването на вестника, като преди

това строи и оборудва първата българска печатница.

Прословутият площад „Джумаята“, емблематичната сграда на хотел „Тримонциум“, стадион „Локомотив“ и още и още ...

В годините преди Освобождението в града се преселват будните синове на големите търговски фамилии от Копривщица, Клисурса, Карлово и Калюфер. Те създават и голе-

► ПЛОВДИВ ЕВРОПЕЙСКА СТОЛИЦА НА КУЛТУРАТА

мите търговски марки, някои от които са запазени и до днес, като пивоварна „Каменица“, открита през 1881 г.;

Схлупената постройка на „Ален мак“, която през 1892 г. собственикът ѝ я обновява и отваря като парфюмерийна и козметична фабрика; постепенно в Европа започват да се запознават и с тютюневите изделия на Томасян; известната фамилия Калпакчиеви пък строят първата голяма тухларна фабрика.

Чрез черно-белите фотографии пловдивчани и гостите на града се докосват до историята и духа на икономическия и културен възход на региона, за да го превърнат в модерен град от края на XIX век.

В интерес на бъдещите наши

гости предлагаме контакти с Туристическите информационни центрове в града ни, където висококвалифицирани служители ще ги запознаят със забележителностите му и това ще направи престоят им приятен.

**Пловдив, ул. „Д-р Стоян Чомаков“ № 1
(Старият град)**

тел.:
+359 32 62-04-53

**Пловдив, ул. „Райков Даскалов“ № 1
(пл. Римски стадион)**

тел.:
+359 32 62-02-29 ■

Смиляна ЗАПРЯНОВА

АСТРОПРОГНОЗА ЗА 2019 ГОДИНА

ПРОДЪЛЖЕНИЕ ОТ БР. 1

ОВЕН: Аз съм. Аз съм своята мисия.

Интеграция на 2019: Кариера и дом

През 2019 продължава вашият път към доказването ви в полето на кариерата, както и към нейното преобразяване и преоткриване. Сатурн – господарят на кармата, строгият възпитател и надзирател според кабала, ви помага да изградите наново професионалния си живот. Вие сте пастирът, водачът на зодиака, и ние очакваме да вървите смело там, където ние не смеем да пристъпим. Вие сте пионерът, а работата ви тази година е да продължите да изпитвате границите на възможното. Вие сте като рицарите на Кръглата маса, търсещи Свещения Граал. Овенът не обича да ходи по утъпкани пътища. Тази година ще имате възможност да напрегнете мишци докрай в кариерата. Ако сте доволни от професионалния си избор, сега е моментът да вложите много енергия, концентрация и издръжливост и да планирате здраво, за да успеете. Това ще продължи и през 2020, така че бъдете готови за маратон, а не за кратък спринт. Ако ли не сте доволни от избора си и искате да промените нещо, годината е подходяща за такъв скок. С други думи, 2019 ви предлага да откриете или да продължите своята мисия. Получавате шанса да убиете дракона и да спасите принца/принцесата. Тъй като Плутон (трансформацията), Сатурн (концентрацията и трудните уроци) и затъмненията (ускоряване на процесите) са събрани във вашия дом на кариерата, периодът е благоприятен за промени и подобрения в тази област, както и за откриване на мисия, която ще ви вдъхнови да действате.

ТЕЛЕЦ: Аз имам. Аз имам промяна.

Интеграция на 2019: Автентичност в общуването

2019 ще бъде бурна за хората от този знак. От май 2018 Уран – планетата на непредсказуемостта и хаоса – ту влиза, ту излиза от вашия знак, но ще ви гостува до 2026 година. От ноември 2018 до 6 март 2019 обаче ще се върне за кратко в Овен и ще ви даде малко почивка, след което отново ще попаднете под негово влияние.

Има само един начин да се опише Уран в Телец: ПРО-МЕ-НИ. Уран преминава в Телец веднъж на осемдесет и четири години, така че освен ако не сте над осемдесетте, не сте преживявали такъв аспект досега. Тъй като Уран е символ на оригиналността, футуризма и технологията, следващите години ще ви дадат чудесна възможност да надградите и осъвремените себе си и своя живот. Хората, родени между 20 и 26 април, ще усетят как Уран преминава над тяхното слънце. Внезапните промени и резките завои ще ги накарат да се чувстват като в скоростно влакче. Внимавайте да не се превърнете в бунтовници без кауза. ►

▶ АСТРОПРОГНОЗА ЗА 2019 ГОДИНА

Сатурн – господарят на кармата, строгият възпитател и надзирател според кабала, продължава да ви дава уроци в дома на истината и автентичността. Те започнаха още миналата година, но през 2019 ще ги усетите по-осезаемо, защото Юпитер, планетата на истината и философията, преминава знака на автентичността Стрелец. Ви не просто се учите на истина: от вас се очаква да преподадете тази благородна концепция и на другите. Тази година се върти около образованието, връзката с многонационални организации, изследването на света чрез срещи с чужденци, контакти с различни култури или пътуване зад граница. Ще се наложи да си зададете въпроса кое е истински важното в живота ви. Помнете, че когато Сатурн се намира във вашия дом на истината, всяка лъжа – нарочна или невинна, бяла, черна или сива, може да предизвика незабавна реакция. Гледайте да не мамите любовниците си, данъчните, приятелите си и себе си.

БЛИЗНАЦИ: **Аз мисля. Аз мисля да мисля по-малко.**

Интеграция на 2019: Моите таланти и талантите на партньора ми

Скъпи мои Близнаци, очаква ви много любопитна и интересна година. Това е чудесна новина за вас като подвижен знак. Та кой друг в целия зодиак цени промените и движението като вас? Сатурн, господарят на кармата, строгият възпитател и надзирател според кабала, е навлязъл дълбоко във вашия дом на смъртта и трансформацията. Звучи плашещо и наистина е така предвид затъмненията, които ще се присъединят към него в дома на подземния свят, където от 2008 се намира и господарят на смъртта Плутон. Съществува мнение, според което въздушните Близнаци са най-повърхностният знак – архетип, който иска да знае по всички възможни теми точно толкова, колкото да води смислен разговор с произволен събеседник. Аз не мога нито да го потвърдя, нито да го отрека, но за едно съм сигурен: веднъж на тридесет години вие получавате прозрения и се задълбочавате в нещата повече от всеки друг знак (включително Скорпион). И ето че през 2019 идва моментът да си поемете дъх и да се гмурнете в дълбините. Сатурн в дома на сексуалността, смъртта, трансформацията, интимността и окултното не е свойствен за вас. Но тази година ще изпитвате силен интерес към най-различни проучвания, езотериката, лечението и терапията, смъртта и отвъдния живот, както и към всички видове трансформация. През 2019 смъкнете старата си кожа, за да възкръснете през следващата година.

Сатурн в дома на трансформацията ще ви помогне да се потопите по-дълбоко в нова област на изследване. Той може да насочи енергията ви към инвестициите, производството и работата с парите и талантите на други хора. Същевременно строгият възпитател и надзирател ще ви преподаде някои сурови уроци, свързани с данъците, застраховките и

► скръбта, затова бъдете извънмерно предпазливи.

РАК: Аз чувствам. Аз чувствам всички и всичко около себе си.

Интеграция на 2019: Аз и ти

Очаква ви наситена със събития година. Знам, че обичате да вършите нещата бавно и спокойно, но затъмненията във вашия знак ще ускорят събитията. През 2019 в противоположния ви знак Козирог кипи трескава дейност. Той е събрал в себе си Сатурн, Плутон, част от затъмненията, а от декември – и Юпитер; така и във вашия знак „прелива“ енергия. Освен това Северният възел, известен още като Главата на дракона, преминава през Рак за първи път от 2000–2001 насам. Важно е да се върнете 19, 38 и 57 години назад, за да си припомните на какво ви е учил драконът тогава. Както вече видяхме, лунният възел, наречен Главата на дракона, представлява математическа точка, която ни показва какво иска да научи душата ни. През ноември 2018 Драконът премина в Рак и сега диша вода, поради което всички трябва да научим уроците на вашия знак. Това означава, че през следващите две години ще вземаме пример от вас. Сега вие сте драконски майки и бащи. От вас се очаква да усмирявате, насочвате и храните дракона. Вашето състрадание, безусловна любов, приемане, родителски умения, лечителски способности, грижовност и умение да прощавате трябва да бъдат образец за подражание. А повярвайте ми, ние неведнъж ще ви изпитваме и ще ви късаме нервите, само за да се уверим дали още ни обичате. Сатурн – господарят на кармата, строгият възпитател и надзирател според кабала, продължава пътя си през вашия дом на връзките и партньорствата. Сега е моментът да се вгледате внимателно във всички свои важни връзки – служебни и житейски – особено в договорните си взаимоотношения, и внимателно да ги анализирате. През следващите две години мнозина от вас ще се оженят, други ще се разведат, а някои ще направят и двете. Сатурн се опитва да поправи отношението ви към партньорите – онези, които сте избрали да отразяват истинския ви аз.

ЛЪВ: Аз желая. Аз желая да служа.

Интеграция на 2019: Оттегляне и ангажиране

За котките от зодиака последните две години приличаха на скоростно влакче. През 2017 и 2018 Северният възел беше във вашия дом за първи път от 1998, което привличаше затъмненията към вас. През последните две години, особено през февруари и юли–август, животът ви сякаш се въртеше на бързи обороти, тласкайки ви към покоряването на нови висоти. Сега Северният възел премина в Рак, така че стресът и допълнителните отговорности при вас ще намалеят. През 2019 ще ближете раните си на спокойствие.

Сатурн – господарят на кармата, строгият възпитател и надзирател според кабала, ви помага да внесете подобрения в делата си, що се отнася до работата, храненето, здравето и режима ви като цяло. През ►

▶ АСТРОПРОГНОЗА ЗА 2019 ГОДИНА

2018, 2019 и 2020 се налага да промените своя начин на работа, режим и график. Ключовата дума през следващата година е „служене“. Здравето ви зависи от това как служите на тялото си: с какво се храните, какви упражнения правите. Работата и успехите ви се определят от начина, по който служите на своята мисия и позволявате на служителите си да ви служат. Съществува вероятност да промените мястото или вида на работата си, възможни са предизвикателства от страна на служителите ви. Може би ще се наложи да смените хора, които работят за вас или на по-ниска от вашата длъжност. Не е изключено ваши подчинени или колеги да преживеят трудности в личния си живот, които да се отразят на работоспособността им. Сатурн е във вашия дом на здравето и може да причини известни затруднения в тази област. Отделяйте повече време за лечение, тренировки, правилно хранене и подмладяване. Тук се проявява и вашият парадокс за 2019.

ДЕВА: Аз служа. Аз служа на творчеството.

Интеграция на 2019: Деца и приятели

През 2019 година ще продължите пътуването си в света на любовта, щастието и децата. Вече няма да бъдете счетоводител или редактор на хората около вас, няма повече да се криете зад кулисите. Предстои да излезете на сцената, да станете звезда и да разберете как другите да служат на вас. 2019-а е годината на раждането на детето у вас, а транзитите на Сатурн, Плутон, затъмненията и Юпитер ще улеснят този процес. Вече не се налага да бъдете супербавачка или супермен. Настава време вие да бъдете детето. През последните дванадесет месеца ви измъчваха въпроси като: „Къде е любовта? Къде е щастието? Какво стопля сърцето ми? Как да черпя от творческото си начало?“. На някои от вас, Деви, ще се наложи да променят отношенията си с децата: в пряк смисъл – с биологичните ви потомци, и преносно – с проекти и начинания, които са ваша рожба. Като се има предвид, че стелиумът (струпането на планети) на 2019 е във вашия дом на децата, а темата на тази година е раждането, вие сте повече от готови да дадете живот на нещо голямо и значимо. Ще го направите тихо и скромно, просто и без излишен драматизъм, практично и ефикасно – така, както правите всичко останало. Сатурн – господарят на кармата, строгият възпитател и надзирател според кабала, продължава пътя си във вашия дом на любовта, щастието и спорта. По тази причина 2019 е чудесен момент да подходите усърдно, влагайки висока дисциплина, време и усилия в новото си творчество, хоби или спорт, които следва да са вашият фокус за годината. Може би звучи лековато за една Дева, но това е инвестиция в детето у вас. Тази инвестиция рано или късно ще придобие вашата обичайна практичност и прагматичност. ■

**Съюзът на българските писатели,
Агенцията на хората с увреждания в България,
Община Лом, Дружество „Будители“ в област Монтана
ОБЯВЯВАТ**

ПЪРВИ НАЦИОНАЛЕН ПОЕТИЧЕН КОНКУРС ЗА ХОРА С УВРЕЖДЕНИЯ

„ОПЪЛЦА ОТ РАЗЛОМЕНИ СТОМ“

Конкурсът има за цел да даде възможност за изява на хората с увреждания и тези, които им съчувстват, и с творчеството си се стремят да облекчат техните страдания, чрез проявите си на хуманизъм. Организаторите имат желанието конкурсът да продължи традициите в поезията на Яна Язова, вдъхновена от хуманизма, любовта към България, спомените за детството, стремежа към красота в живота във всички нейни форми и проявления.

В конкурса могат да участват автори от цяла България и такива, живеещи в чужбина, навършили 18 години.

Всеки автор може да участва с до три стихотворения.

Няма ограничения в тематиката, формата и размера на творбите.

В конкурса участват само произведения, които не са публикувани до момента в електронен или хартиен вариант.

Участниците да представят творбите си в срок до първи май 2019 г. в електронен вариант на e-mail адрес: vreme@mail.bg, като посочат две имена или псевдоним, точен адрес и телефон за контакт /за творците с увреждания, само ако пожелят, да посочат и % нетрудоспособност/

Жури от Съюза на българските писатели ще оцени творбите и ще излъчи:

Първа награда - 250 лева

Втора награда - 150 лева

Трета награда - 100 лева

Две материални поощрителни награди - за най-млад до 35 - годишна възраст и най-възрастен участник.

Награда за най-активно участие на регионален клуб на хората с увреждания

Церемонията по отчитането на резултатите и награждаването ще се състои в рамките на празниците в чест на 24 май в град Лом.

Авторите на отличените творби предоставят на организаторите правото на последваща публикация в самостоятелен сборник.

**ЗА КОНТАКТ И ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ: ПОСОЧЕНИЯ
E-MAIL АДРЕС ИЛИ НА ТЕЛЕФОН 0885 271077 И 0899492414**

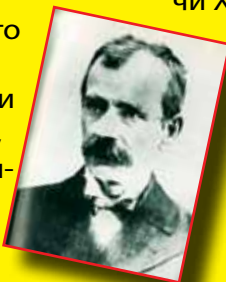

ФЕВРУАРИ

ПАМЕТА НА БЪЛГАРИЯ

150 г. от излизането на бр. 1 на сатирично-хумористичния вестник „Тъпан“, на който активно сътрудничи Христо Ботев (1869 – 1870);

•01. - 185 г. от рождението на Кузман Шапкарев, български възрожденски книжовник, фолклорист, член на Българското книжовно дружество (1834 – 1909);

•09. - 180 г. от рождението на Илия Рашков Блъсков, български възрожденски писател, публицист и педагог (1839 – 1913);

•15. - 180 г. от рождението на Райко Жинзифов, български писател, публицист и общественик (1839 – 1877)

•22. - 120 г. от рождението на Дечко Христов Узунов, български художник (1899 – 1986);

